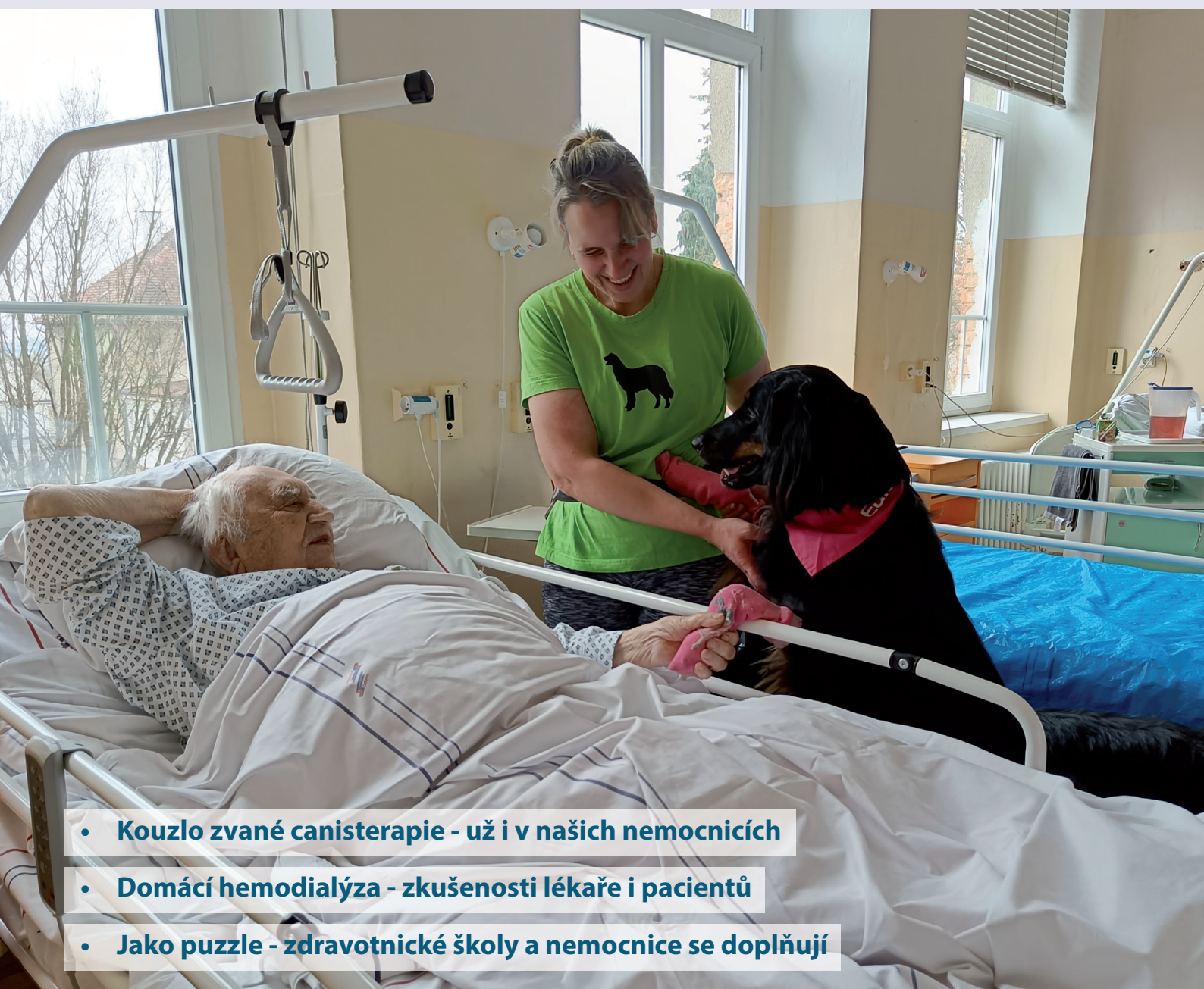

VIZITKA

- **Kouzlo zvané canisterapie - už i v našich nemocnicích**
- **Domácí hemodialýza - zkušenosti lékaře i pacientů**
- **Jako puzzle - zdravotnické školy a nemocnice se doplňují**

Zdravotnický holding
Královéhradeckého kraje a.s.

Mgr. Tomáš Halajčuk, Ph.D. – předseda představenstva
MUDr. Jiří Řezníček – místopředseda představenstva
Ing. Marian Tomášik, MBA – člen představenstva
Ing. Dana Kracíková – člen představenstva
Ing. Luboš Mottl – člen představenstva

Dozorčí rada společnosti
MUDr. Zdeněk Fink – předseda dozorčí rady
Prof. MUDr. Jan Čáp, CSc. – člen dozorčí rady
MUDr. Josef Kochan – člen dozorčí rady
JUDr. Ing. Rudolf Cogan Ph.D. – člen dozorčí rady
Ondřej Čalovka – člen dozorčí rady
Ing. Josef Merta – člen dozorčí rady

Oblastní nemocnice Náchod a.s.
RNDr. Bc. Jan Mach – předseda správní rady
Ing. Marian Tomášik, MBA – člen správní rady
Mgr. Martin Červíček, brig. gen. v. v. – člen správní rady

Oblastní nemocnice Trutnov a.s.
Ing. Miroslav Procházka, Ph.D. – předseda správní rady
MUDr. Jiří Řezníček – člen správní rady
Adam Valenta – člen správní rady

Oblastní nemocnice Jičín a.s.
Ing. Tomáš Sláma, MSc. – předseda správní rady
Ing. Dana Kracíková – člen správní rady
JUDr. Ing. Rudolf Cogan, Ph.D. – člen správní rady

Městská nemocnice, a.s.
Dvůr Králové nad Labem
Ing. Miroslav Vávra CSc. – předseda správní rady
Mgr. Tomáš Halajčuk, Ph.D. – člen správní rady
MUDr. Zdeněk Fink – člen správní rady

Centrální zdravotnická zadavatelská s.r.o.

Milan Zápotocký – jednatel
Mgr. Jana Holanová – jednatel
Zdravotnický holding KHK, a.s. zastoupený
Ing. Petrem Raabem

Královéhradecká lékárna a.s.

Mgr. Josef Dag Veselý předseda představenstva
Ing. Mgr. Miloš Dohnálek, LL. M. člen představenstva
Zdravotnický holding KHK, a.s. člen představenstva

VIZITKA
 Ročník VI, číslo 1/2023
 Hradec Králové, 31. 1. 2023
 Uzávěrka tohoto čísla: 15. 1. 2023
 Evidenční číslo MK ČR E 22510
 ISSN 2464-7632

Vydává:
 Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje a.s.
 Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové
 Provozní a doručovací adresa:
 Švendova 1282, Hradec Králové, 500 03
 www.zhkhk.cz
 IČO: 259 97 556

Časopis vychází čtvrtletně, toto číslo v nákladu 800 ks Neprodejné.

Adresa redakce:
 Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje a.s.
 Redakce časopisu VIZITKA
 Švendova 1282, Hradec Králové, 500 03

Kontakty a inzerce:
 tel.: +420 734 763 289
 e-mail: zhkhk@zhkhk.cz

Redakční rada:
 Mgr. Tomáš Halajčuk, Ph.D.
 Ing. Marian Tomášik
 Lucie Chytilová
 MUDr. Jiří Řezníček

Sazba a grafická úprava: Jana Vávrová
 Tisk: RK TISK, Hradecká 1130, 506 01 Jičín
 www.rktisk.cz

Není-li uvedeno jinak, jsou fotografie pořízeny zaměstnanci společností ZH KHK a.s. a pocházejí z archivů těchto společností.
 Za obsahovou správnost příspěvků odpovídají uvedení autoři.
 Časopis VIZITKA je zveřejněn též na webových stránkách ZH KHK na adrese www.zhkhk.cz/casopis

Pokyny pro autory:
 Text příspěvku odevzdávejte elektronicky, zpracovaný v editoru Microsoft Word.
 Doprovodný obrazový materiál nevkládějte do textu, ale posílejte samostatně.
 Podklady prosím zašlete na email redakce.

Uzávěrka příštího čísla: 15. 4. 2023

Obsah

- 3 úvodník
- 4 Jičinská, trutnovská a dvorská nemocnice obhájily akreditaci SAK
- 5 Královéhradecký kraj zahájí modernizaci nemocnice v Rychnově nad Kněžnou letos na jaře
- 6–7 Domácí a peritoneální dialýza z pohledu lékaře
- 8 Peritoneální dialýza – zkušenost pacienta
- 9 Domácí dialýza – zkušenost pacienta
- 10 Nová ambulance dětské gynekologie v náchodské nemocnici
- 11 Úroda počítačových tomografů
- 12–13 Kouzlo zvané canisterapie – už i v našich nemocnicích
- 14 Trakční stůl pomáhá v trutnovské nemocnici proti bolestem pohybového aparátu
- 15 Zaměstnancům nemocnic ZH KHK vzrostou mzdy o 8 %
- 16 V porodnicích Zdravotnického holdingu KHK se vloni narodilo 2866 dětí
- 17 5 otázek pro RNDr. Bc. Romana Hásku, Ph.D.
- 18 Jako puzzle. Když se zdravotnická škola a nemocnice doplňují...
- 19 Podzimní workshopy pro studenty v trutnovské nemocnici
- 20 Náchodská nemocnice má svá včelstva!
- 21 Těžký průběh covidu i postcovidový syndrom pomáhá v trutnovské nemocnici léčit robotizovaná laserová terapie
- 22 Módní přehlídka i přemety pod stropem. Náchodská a trutnovská nemocnice pořádaly ples.
- 23–24 inzerce

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

dovoluji mi, abych Vás prostřednictvím úvodníku nového čísla časopisu VIZITKA letos poprvé pozdravil a snad ještě není tak pozdě k tomu popřát vše nej, a hlavně to zdraví v roce 2023!

Další vánoční a novoroční svátky jsou již jen pouhou vzpomínkou a nezbyvá nám nic jiného než pokračovat ve všedním životě, který je spojený zejména s prací, která nás, pokud máme štěstí, baví a naplňuje.

Uplynulý rok byl ve znamení změn, které se dotkly nás všech bez výjimky. Začalo to změnou ve složení a organizaci správních orgánů všech nemocnic i samotného zdravotnického holdingu a dále pokračovalo změnou pro nás všechny nejvíce pozitivní, a sice návratem k relativnímu normálu po období epidemické krize. Jak to v životě bývá, nic dobrého netrvá věčně, a tak jsme se velmi záhy ocitli v další krizi, tentokrát bezpečnostní, ještě umocněné hospodářskými důsledky, zejména růstem cen na trhu s energiemi. Jsem moc rád, že jsme spolu zvládli nejen změny, ale také všechny zásadní výzvy, jež nám život v uplynulém roce přinesl.

Celkově za holding se nám v roce 2022 podařilo citelně navýšit produkci zdravotní péče a v Jičíně, Trutnově a ve Dvoře jsme úspěšně reakreditovali. Obojí hodnotím jako výsledek poctivé práce, které si velmi vážím. Obou zmíněných úspěchů bylo dosaženo díky vysokému nasazení a velkému úsilí všech. Ve společnostech, které v našem holdingu centrálně dodávají léčiva a zdravotnický materiál, vzrostl objem dodaných položek a tržeb. I v jejich případě hodnotím uplynulý rok jako velmi dobrý. Děkuji za práci Vám všem.

Jelikož jsme si i my v řídicích funkcích nemocnic a holdingu vědomi nelehké situace, která s ohledem na růst každodenních výdajů zasáhla všechny bez rozdílu, a s ohledem na vydařený rok 2022 jsme přistoupili po dohodě s odbory k citelnému navýšení tarifní části mezd o 8 %. Věřím, že tím ubude nějaká ta vráska na čele našich zaměstnanců při placení složenek nebo nákupů.

Ve všech nemocnicích panuje, nebo bude panovat, čilý stavební ruch, až se může zdát, že v některých případech to u nás vypadá více jako na staveništi než v nemocnici. Nejvíce je tímto ruchem postižena jičinská nemocnice. Mohu Vás všechny ujistit, že děláme vše proto, aby negativní dopady staveb byly co nejmenší, nicméně někdy to zkrátka nejde jinak. Kdo někdy sám stavěl nebo rekonstruoval, pochopí. I tak přijměte moji omluvu za dočasná omezení a diskomfort. Až se za jednu nebo dvě dekády ohlédneme v čase, zjistíme, že se ve všech nemocnicích jednalo o jakousi zlatou éru, jež vtiskla našim nemocnicím jejich architektonickou tvář.

Udalo se toho samozřejmě mnohem víc, než se vejde do mého úvodníku nebo celého čísla první letošní VIZITKY, ve které si i tentokrát přečtete řadu zajímavých článků o lidech nebo činnostech, které se Vás přímo týkají nebo o kterých jste zatím pouze tušili.

Na závěr Vám ještě jednou přeji úspěšný začátek roku a ať se nám daří alespoň tak jako v roce loňském!

Mgr. Tomáš Halajčuk, Ph.D.
 Předseda představenstva
 zdravotnického holdingu a.s.

Jičínská, trutnovská a dvorská nemocnice úspěšně obhájily akreditaci SAK

Gratulujeme k úspěšnému získání certifikátu o akreditaci Spojené akreditační komise zaměstnancům jičínské, bydžovské, trutnovské a dvorské nemocnice! Jejich dlouhodobá intenzivní příprava přinesla skvělé výsledky. Všechny čtyři nemocnice mají až do listopadu 2025 potvrzeno, že splňují náročná kritéria akreditačního šetření.

„Poskytování zdravotnické péče v nemocnici obnáší nespočet procesů, které na sebe vzájemně navazují a doplňují se. Je proto nezbytné, aby každé takové jednotlivé kolečko v tomto složitém stroji dobře fungovalo. Obhájením akreditace máme potvrzeno, že námi poskytovaná péče je kvalitní a na vysoké úrovni. Za získáním akreditačního certifikátu je mnoho dobře vykonané práce našich zaměstnanců, které si velmi vážím,“ hodnotí úspěch našich nemocnic MUDr. Jiří Rezníček, místopředseda Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje.

Jako první zamířili komisaři SAK v polovině listopadu do Oblastní nemocnice Trutnov. „Auditoři v naší nemocnici odvedli velmi kvalitní práci a jejich závěrečná zpráva je

pro nás inspirací, na co se máme v oblasti kvality poskytované péče dále zaměřit. Akreditační šetření bylo pohodové, navzdory pochopitelné nervozitě zaměstnanců. Jsme rádi, že kontrola neshledala žádné závažnější nedostatky,“ hodnotí akreditační proces manažerka kvality trutnovské nemocnice Mgr. Jarmila Ročková.

Po třech letech obhájila akreditaci také Oblastní nemocnice Jičín. Návštěva auditorů zde byla dvoudenní a prověřila postupně jičínskou i bydžovskou nemocnici. „Chtěla bych především velmi poděkovat našim zaměstnancům, kteří komisaře přijali pozitivně a vstřícně. Všichni jsme velmi rádi, že jsme akreditaci obhájili,“ říká hlavní sestra jičínské nemocnice, Mgr. Monika Köstingerová.

Na konci listopadu se auditu SAK dočkala také Městská nemocnice ve Dvoře Králové nad Labem. „Akreditační šetření v MNDK proběhlo v přátelské atmosféře jak ze strany členů akreditační komise, tak ze strany personálu nemocnice. Stále platí, že externí audit je pro mnohé zdravotníky „nápor na nervy“, přesto reakreditaci zvládli bez větších problémů s profesionálním přístupem, za což jim patří velký dík.

Drobná zjištění jsou pro nás výzvou, abychom se v procesu zvyšování kvality a bezpečí neustále zlepšovali,“ říká za dvorskou nemocnici Mgr. Eva Neumannová

Ve všech čtyřech areálech nemocnic prověřovala tříčlenná nezávislá odborná komise v průběhu akreditačního šetření dodržování třinácti okruhů akreditačních standardů. Komise posuzovala proces řízení kvality a bezpečí poskytovaných služeb, provedla revizi vnitřních dokumentů a kontrolovala jejich dodržování v praxi. S využitím metody stopař bylo prověřeno vedení dokumentace celého procesu poskytování zdravotní péče u zvoleného pacienta, bezpečné používání léčiv, snižování rizika nemocničních nákaz, snižování rizika nežádoucích událostí, zajištění bezpečí prostředí, zajištění práv pacientů atd.

Přípravy na návštěvu akreditačních auditorů se již rozbíhají také na jednotlivých pracovištích Oblastní nemocnice Náchod, ačkoliv největší z krajských nemocnic Královéhradeckého kraje má termín šetření až na podzim letošního roku. Prověrka akreditačních standardů je zde naplánována v září.

Text: LCh, Foto: M. Šálek

Královéhradecký kraj zahájí modernizaci nemocnice v Rychnově nad Kněžnou letos na jaře

Královéhradecký kraj úspěšně dokončil výběrové řízení na stavební část dostavby a modernizace nemocnice v Rychnově nad Kněžnou. Veřejnou zakázku získalo sdružení společností Geosan Group a Strabag, které stavbu provede za 756 milionů korun bez DPH. Stavební práce by měly začít na jaře roku 2023. Na projekt kraj požádal o státní dotaci ve výši 300 milionů korun.

„Modernizace a dostavba rychnovské nemocnice je jednou z nejdůležitějších investic v rámci rozvoje průmyslové zóny na Rychnovsku. Její hodnota přesahuje 800 milionů korun a přinese centralizaci a zefektivnění lékařské péče, která bude na úrovni 21. století. Projekt byl ve fázi příprav dlouhé roky, a těší mě proto, že letošního roku konečně začneme s jeho realizací, a to i s finančním příspěvkem státu, které se nám podařilo v posledních dvou letech dohodnout,“ uvedl hejtmán Martin Červíček.

Za stavební práce kraj zaplatí 756 milionů korun, další finance budou nutné na zajištění stavby, a také na vybavení a na zdravotnickou technologii. Dotaci ve výši 300 milionů korun kraji pošle Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Rozloží ji do dvou

let, přičemž kraj obdrží 200 milionů korun v roce 2023 a v roce 2024 zbylých 100 milionů korun.

„Vláda v říjnu schválila změnu národního programu Podpory rozvoje regionů 2019+, jehož garantem je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Díky státním prostředkům ve výši 300 milionů korun můžeme dlouho očekávanou modernizaci nemocnice zahájit. Dokončili jsme všechny administrativní kroky a podali žádost o poskytnutí této státní dotace,“ informoval náměstek hejtmána Pavel Bulíček odpovědný za oblast investic.

Finanční pomoc stát kraji poskytne na realizaci stavebních prací. Ty spočívají ve vybudování nového pavilonu urgentního příjmu – pětipodlažní přístavby stávajícího pavilonu DIGP, která v sobě zahrne urgentní příjem včetně třídění pacientů s vazbou na interní a speciální vyšetřovnu, zákrovový sál a sádrovnu, zázemí pro záchrannou službu, zázemí pro sanitáře, zobrazovací metody, ambulance chirurgické, ortopedické, interní se zázemím, oddělení odběrů, dále oddělení JIP, oddělení ARO, čtyři multioborové centrální operační sály s celým přidruženým provozem a lůžkové oddělení chirurgie a lůžkové oddělení ortopedie.

Zároveň dojde k rekonstrukci tří podlaží stávajícího objektu DIGP, kdy moderní interiér získají jednak hlavní vstup do objektu s nově řešenou vstupní halou, jejíž součástí bude recepce se zázemím, lékárna a bufet, ale také onkologický stacionář, ambulantní vyšetřovny s čekárnou, vyšetřovny endoskopie a centrální sterilizace. Obě budovy budou propojeny, čímž vznikne jeden multifunkční celek.

Projekt počítá také s novým objektem medicijních plynů, novým energocentrem a také s úpravou zpevněných ploch, komunikací a inženýrských sítí, vybudování více jak 200 parkovacích stání.

V areálu rychnovské nemocnice už letos v letních měsících proběhly stavební přípravy, kdy kraj nechal zdemolovat skladovací objekt v blízkosti současného parkoviště. Uvolněné místo bude po odstranění objektu sloužit pro zařízení staveniště a v budoucnu jako parkovací plocha pro osobní automobily.

Přípravu, administraci a realizaci této významné investiční akce kompletně zajišťuje oddělení průmyslových zón krajského Centra investic, rozvoje a inovací.

Domácí a peritoneální dialýza z pohledu lékaře

Jméno MUDr. Pavla Konopáska je pro jičínskou dialýzu takřka synonymem. Byl u toho, když hemodialyzační středisko Oblastní nemocnice Jičín zahájilo v roce 1994 svůj provoz, a od té doby tu nepřetržitě pracuje, již mnoho let ve funkci vedoucího lékaře. V současné době má dva kolegy na částečný úvazek. „Jsem spokojený, i když naše práce není příliš veselá. Oznamit pacientovi, že mu selhaly ledviny pro mě stále není jednoduché,“ říká v rozhovoru, který je zaměřen na jeho zkušenosti s domácí a peritoneální dialýzou.

Jaký způsob dialýzy svým pacientům nejvíce doporučujete?

Každému pacientovi, kterému hrozí selhání ledvin, nabízíme všechny pro něj vhodné způsoby léčby. Každý se může sám rozhodnout, kterou zvolí. Pacientům, kteří nejsou kontraindikováni, nabízíme transplantaci z živého, příp. ze zemřelého dárce. Ideální je, pokud pacient stihne transplantaci dříve, než je nutné začít s dialyzační léčbou. Jsou na to kritéria, při jak těžkém poškození ledvin je už transplantace možná. Nejlepší možností je ledvina od příbuzného dárce.

Pokud transplantace není možná, tak si mohou pacienti vybrat mezi různými očišťovacími metodami krve – hemodialýza, která se provádí v našem středisku, nebo hemodialýza prováděná doma. Další způsob je peritoneální dialýza.

Pojďme se podívat na domácí dialýzu. Jaké přináší výhody a nevýhody? Komu ji lze doporučit?

Domácí dialýza má mnoho výhod. První z nich je, že se člověk může dialyzovat, kdy chce. Zatímco na středisko dojíždí pacient obvykle třikrát týdně na čtyři až pět hodin, domácí dialýza se provádí pětkrát až šestkrát v týdnu zhruba tři hodiny.

Pacient je v pohodlí domova, nemusí nikam cestovat, nehrozí mu přenos různých infekcí jak při cestě, tak na středisku, nemusí se dívat na to, jak jsou jiní pacienti nemocní, nevidí, že někdo z lidí, které zná, již nepříjde, a také nemusí být v častém kontaktu s personálem nemocnice.

To nejdůležitější ale je, že doma je léčba častější, a tím i účinnější a pacienti mají méně komplikací z toho, že jim ledviny nefungují. Nejenže se cítí lépe, ale i my vidíme, že parametry,

ktelé sledujeme při přechodu na tuto léčbu, se lepší. Navíc lidé potřebují méně léků nahrazujících látky, jež si organismus není schopen sám vyrábět, léčba je tedy účinnější.

Jak funguje peritoneální dialýza a pro koho je vhodná?

Při peritoneální dialýze je tělo očišťováno tak, že je do břišní dutiny katedrem napouštěn dialyzační roztok

a skrz břišní výstelku, pobřišnici (peritoneum) dochází k výměně odpadních látek, které jsou přesunovány do roztoku v dutině břišní a následně jsou vypuštěny. Poté si pacient napustí čistý dialyzační roztok a celý proces se opakuje. Někomu tato výměna roztoků postačí čtyřikrát, někomu pětkrát denně. Výhoda je v tom, že to je systém kontinuální, kdy k očišťování dochází nepřetržitě, protože dialyzační roztok má pacient v břiše stále a průběžně jej vyměňuje. Není také potřeba žádný cévní vstup. Nevýhodou je hadička vyvedená z břicha, a tak pacient nesmí do bazénu či rybníka, avšak výjimečně si může dovolit koupání v moři, pokud zajistí, aby voda neprosakovala. Je zapotřebí, aby člověk měl přiměřené hygienické návyky, protože dialyzační roztok je koncentrovaným roztokem cukru, tedy ideální živná půda pro bakterie. Při zanesení mikrobů proto hrozí zánět pobřišnice, což je nejčastější komplikace. V tom případě se antibiotická léčba podává roztokem přímo do břicha. Někteří pacienti mají ještě jiný typ peritoneální dialýzy, kdy během dne výměny nedělají a během noci se připojí k přístroji, který automaticky napouští a vypouští do dutiny břišní roztok, v intervalu asi 90 minut.

Komu byste tento typ dialýzy doporučili?

Občas se stává, že starší nebo hodně nemocní pacienti s cukrovkou nemají zdravé žíly a tepny, takže je směřujeme právě na peritoneální dialýzu. Při klasické dialýze se totiž krev čistí mimo tělo, a je tedy nutné zavést kanylu do velké žíly na krku, nebo zhotovit nějakou cévní spojku na předloktí a pacienta poté opakovaně napichovat třikrát v týdnu. Peritoneální dialýzu si může ale zvolit kdokoli, kdo z nějakého důvodu nechce absolvovat klasickou hemodialýzu. Naopak pokud je pobřišnice dlouhodobě poškozena

stykem s dialyzačním roztokem, přestává být tato metoda účinná a pacienti mohou přejít na klasickou nebo domácí hemodialýzu.

U dialyzovaných lidí je velkou komplikací tvorba jídelničky. Hraje způsob léčby nějakou roli ve stravování?

Ano. U peritoneální dialýzy není omezení tak velké, a to z toho důvodu, že se u této metody lépe odstraňuje draslík, který je jinak pro organismus ve vyšších dávkách nebezpečný. Může způsobit například srdeční arytmií až náhlou srdeční smrt. Draslík se vylučuje z těla hlavně ledvinami. Pokud tedy člověku ledviny vůbec nefungují, tak mu hladina draslíku v krvi mezi čištěním roste. Proto všichni pacienti musí držet dietu s omezením draslíku, což je někdy dost problematické. Pekoviny, brambory, banány a některé druhy zeleniny by neměli vůbec konzumovat. U peritoneální dialýzy, kde proces čištění probíhá nepřetržitě, se draslík lépe vylučuje do roztoku. Mírnou výhodou mají i pacienti na domácí dialýze, protože tím, že jsou očištěny krve častěji, mohou si trochu ulevit.

Ted' mi dovoďte trochu osobnější otázku. V jičínské nemocnici jste jeden z nejdéle pracujících lékařů. Máte svou práci stále rád?

Je pravda, že dialýza v jičínské nemocnici funguje od roku 1994 a celou dobu to tu dělám já. Promoval jsem deset let předtím. Jsem spokojený, i když tato práce má svá specifika, jak pro lékaře, tak pro sestřičky. Pacienti, kteří nějakým způsobem trvale přišli o funkci ledvin se nám tu střídají třikrát týdně na dialýze, příp. jednou za měsíc na kontrole, pokud jsou na domácí dialýze. Většinu z nich bohužel lepší perspektivu nejsem schopen nabídnout. I když vyřeší-

me nějaký akutní problém, zůstává člověk chronicky nemocný, bez výhledu, že ho vyléčíme.

Pro nás, kteří tu pracujeme, je tedy nadějnější, když se k nám dostane pacient s akutním selháním ledvin např. při otravě či z nějakého jiného důvodu, kdy víme, že od nás odejde zdravý. Stejně tak nás těší, když někdo odejde na transplantaci. Jinak naše práce není většinou příliš veselá. Oznamit pacientovi, že mu selhaly ledviny a že musí začít chodit na dialýzu, není snadné, protože většina lidí to bere tak, že je to konečná. Nakonec ale zpravidla zjistí, že to není nic tak hrozného. Jeden náš pacient jezdí od roku 1992, stále vlastním autem, má za sebou 4500 dialýz.

Co je nejčastějším důvodem selhání ledvin?

Nejčastějším důvodem je cukrovka, dále vysoký tlak. Potom to jsou onemocnění, která postihují přímo ledviny, například záněty či nádory ledvin. Já sám jsem ještě zažil, že cukrovka byla kontraindikací vstupu do dialyzačního programu a dialyzovali se lidé do 55 let věku, kteří byli jinak zdraví. Pak se to v roce 1990 trochu otočilo. My jsme otevřeli v roce 1994 a dnes neexistuje důvod, proč pacientovi nedopřát dialýzu, pokud není v konečném stádiu nějakého nevléčitelného onemocnění.

V pavilonu A, který se právě staví v areálu nemocnice, se počítá i s prostorem pro dialyzační středisko. Jak se těšíte na stěhování?

Nejen pro nás, ale hlavně pro naše pacienty to bude velmi příjemná změna. Jsme v prostorách, které jsou již zastaralé a nevyhovující. Plány na nové prostory sleduji už asi deset let, za tu dobu prošly různým vývojem. Nyní se už staví, a tak věříme, že se dočkáme.

Ležet na lůžku není nic pro mě. Potřebuji pohyb a svobodu

Marek Volanský je vitální muž středního věku, který vypadá na první pohled zdravě. Ačkoliv jezdí i desítky kilometrů na koloběžce, pod oblečením nosí trvale zavedený katetr k peritoneální dialýze a je v invalidním důchodu. O pročištění své krve se musí pětkrát denně postarat sám.

nového roztoku mi zabere obvykle 30 minut času, výjimečně o něco déle. V noci je interval delší, dialyzuji naposledy v deset hodin večer a poté v šest ráno," vysvětluje. Při výměně roztoků v dutině břišní pomocí katetru je zapotřebí co možná nejčistšího okolního prostředí. Marek Volanský má proto doma i na chalupě, kam s rodinou jezdí, vyčleněnou speciální místnost. „Do tohoto pokoje nesmí domácí mazlíčci, nejsou tu ani květiny, při dialýze nevětrám a samozřejmě je pro mě použití roušky a dezinfekce," popisuje. Zmíněné místnosti slouží také k uskladnění dialyzačních roztoků, které v krabicích jednou měsíčně dováží firma Fresenius Medical Care. „V jedné krabici jsou čtyři balení, já spotřebuji denně pět balení po dvou litrech," dodává M. Volanský, který omezení spojená s nemocí vnímá spíše jako drobnosti. „Nesmím se koupat, ale pouze sprchovat, žádná těžká práce, abych neměl kýlu. Ale pohybu mám dost, jezdím na koloběžce. Někdy jedu na koloběžce i na kontrolu do nemocnice, tedy z Nové Paky do Jičína. Také jsem se aktivně účastnil projektu Pomáhej pohybem." Problém není ani cesta na chalupu v jiném kraji. „Cesta na chalupu mi zabere přibližně čtyři hodiny, takže to tak akorát vyjde mezi výměnou roztoků," dodává muž. Celkově by proto způsob dialýzy neměnil. „Vyhovuje mi určitá volnost. Chodit do nemocnice na dialýzu by pro mě bylo náročnější na psychiku. Ležet na lůžku a nechat se ošetřovat zdravotníky, to není nic pro mě. Pokud nastane moment, že už nebude možné pokračovat v peritoneální dialýze, budu uvažovat spíše nad domácí dialýzou," uzavírá Marek Volanský.

Přísné normy na minerální látky v jídelníčku: problém vyřešen

Sestava jídelníčku je u dialyzovaných pacientů často velmi komplikovaná součástí života. Potíže v prvních letech popisuje i Marek Volanský.

„Když jsem jezdil na kontroly, mívám jsem pokaždé příliš vysoké hodnoty některých minerálních látek, například draslíku či fosforu, což je hodně nebezpečné. Nedařilo se mi hlídat si jídelníček tak, abych splnil limity. Celou dobu jsem pátral, jak co nepřesněji odhadnout optimální spotřebu. Výživové tabulky hodnoty minerálních látek neuvádějí. Před časem jsem však našel aplikaci, pomocí které se mi tyto hodnoty držet v limitu daří," říká a vysvětluje, že každé jídlo před jídlem zváží a zadá do tabulky. Aplikace pak spočítá přibližný obsah minerálů na talíři. Porci je tak možné dle tohoto výpočtu upravit tak, aby byla v normě. „Večer vždy zkontroluji celkový denní příjem. Každopádně od té doby, co aplikaci používám, mám při kontrole vše v pořádku," dodává.

Samotná aplikace ale nestačí. Marek Volanský používá různé figle na úpravu potravin tak, aby obsahovaly nežádoucích látek co nejméně.

„Pomáhám si tím, že téměř vše vařím, i malý kousek masa dám do velkého množství vody. Brambory se odmočí přes noc ve vodě. Rýži například uvařím s troškou olivového oleje a po scezení dám odležet do lednice, tak se zbaví sacharidů. To se člověk naučí a dělá pak úplně automaticky," doplňuje.

-LCh-

V pohodlí domova a s bohatším jídelníčkem

Pan **Josef Kunčík** podstoupil transplantaci ledviny před deseti lety, operace však nesplnila jeho očekávání. Kvůli snížené imunitě byl velmi často nemocný a neustálá léčba antibiotiky ho vyčerpávala. „Byl jsem hrozně unavený. Pamatuji si jen, že jsem pořádku spal," říká. Darovaná ledvina po několika letech selhala a Josef Kunčík nastoupil na dialýzu do jičínské nemocnice. Po čase přišla nabídka na domácí dialýzu. „Tuto možnost jsme zvažovali, i když jsme měli obavy, jestli to zvládneme. Nakonec jsme se pro domácí dialýzu rozhodli v době, kdy musel manžel neustále podstupovat testování na covid. V plánu bylo, že se obsluhu dialyzačního přístroje naučím v jičínské nemocnici během jednoho týdne. Jenže manžel onemocněl, musel ležet, a tak nám přístroj přivezli ze dne na den domů a skočili jsme do toho po hlavě. Týden pak za námi jezdila paní Ing. Jana Kolářová, která nás zaučovala, jsem jí moc vděčná za velkou vstřícnost a ochotu," vzpomíná Jaroslava Kunčíková na období před osmnácti měsíci.

Domácí dialýzu podstupuje Josef Kunčík pět dní v týdnu. Přístroj vždy obsluhuje jeho manželka. „Cítím se lépe, než když jsem chodil třikrát týdně do nemocnice, vždy v pondělí, ve středu a v sobotu. Před sobotní dialýzou mi už bývalo špatně, často jsem zvracel. Jsem pod dohledem skvělého pana doktora Konopásky v jičínské nemocnici, který nám doporučil, abychom dialyzovali pravidelně. Pojišťovna nám hradí pět dialýz týdně, a tak jsme si dali úterky a soboty volné," popisuje Josef Kunčík.

„Zlepšení je také v tom, co může manžel sníst. Dříve, při delších prodlevkách mezi dialýzami, pocítil každou dietní chybu a musel si jídelníček velmi přísně hlídat. Nyní si může dovolit sníst více zeleniny a potravin, které předtím nesměl. Obdobně je to s tekutinami. Dříve nesměl vypít více než půl litru tekutin denně. Do toho se započítávají i polévky, které vůbec nejedl, i když je má tak rád. Teď si polévku klidně dá," dodává Jaroslava Kunčíková.

Na dialýzu mají manželé vyčleněno místo v malé místnosti svého domu. Kromě lůžka a přístroje jsou tu také krabice s dialyzačním roztokem v plastových vracích. Voda z místní studny nesplňuje přísná kritéria na přípravu roztoku, firma Fresenius Medical Care proto Kunčíkovým roztoky pravidelně dováží.

Josef Kunčík je zvyklý žít s nemocí již mnoho let. „Že je něco v nepořádku, zjistili doktoři u odvodu na vojnu. Kvůli bílkovině v moči mi dali modrou knížku, i když jsem na vojnu chtěl jít," vzpomíná. Zdravotní stav se mu ale výrazně zhoršil až po padesátce, kdy onemocněl rakovinou jedné ledviny a druhá přestala záhy fungovat. Po celou dobu má po svém boku manželku Jaroslavu. Mají spolu tři děti a dům na pěkném místě na okraji obce. Ačkoliv je nemoc výrazně omezuje, nestěžují si. „Musíme to přijmout tak, jak to je. Dokud mi budou síly stačit, budu manželovi s dialýzou pomáhat," dodává Jaroslava Kunčíková.

-LCh-

Selhání ledvin mu způsobilo autoimunitní onemocnění, o kterém dlouho nevěděl ani on ani lékaři, na které se začal obracet, když se necítil dobře. „Ledviny nebolí. Nemoc jsem poznal podle toho, že už mi bylo hodně špatně. Zkoušeli mi dávat antibiotika, ale bez výsledku. Pak jsem jednoho dne navštívil urologa, a ten mi řekl, že můj problém je nefrologický. Diagnózu pak rozpoznal MUDr. Pavel Konopásek z Jičína, jsem mu za to vděčný. Měl jsem na něj štěstí," říká Marek Volanský. „Nejdříve jsem se léčil, funkce ledvin ale postupně klesala. Když už mi bylo opravdu zle, jel jsem na operaci do Prahy, kde mi laparoskopicky voperovali katetr. Částečná funkce ledvin naštěstí zůstala zachována, takže některé odpadní látky stále odchází s močí. Díky tomu si nemusím tak přísně hlídat příjem tekutin, obvykle vypiju litr, maximálně litr a půl denně," popisuje. Aby odvedl potřebnou práci za nedostačující ledviny, obdobně jako ostatní pacienti s peritoneální dialýzou si Marek Volanský vypouští a napouští dialyzační roztok do břicha každé čtyři hodiny. „Dialyzuji pětkrát denně, už čtvrtým rokem. Vypuštění starého a napuštění

Vzácná specializace v náchodské nemocnici: otevřela se tu nová ambulance dětské gynekologie

Málo známý, ale velmi potřebný obor – dětská gynekologie – má v náchodské nemocnici od konce minulého roku své zastoupení. Ordinující lékařkou v nově vzniklé ambulanci je MUDr. Pavlína Brátová, která splnila všechna náročná kritéria pro atestaci v dětské gynekologii. Na gynekologicko-porodnickém oddělení náchodské nemocnice pracuje rovných dvacet let a je to také přibližně dvacet let, kdy se na tomto oddělení ambulance dětské gynekologie z personálních důvodů uzavřela.

„Jsem velmi ráda, že máme v nemocnici dětskou gynekoložku, se kterou můžeme spolupracovat, těchto specialistů je totiž velmi málo. Paní doktorka Brátová je navíc skvělá lékařka na správném místě,“ říká k otevření nové ambulance primářka dětského oddělení náchodské nemocnice MUDr. Alice Mílová. Sama se specializuje na dětskou endokrinologii, která se mimo jiné zabývá také poruchami růstu či puberty.

„Dětská endokrinologická ambulance využívá vyšetření na dětské gynekologii například při poruchách puberty, menstruace apod. a zároveň vítáme přítomnost dětského gynekologa v areálu nemocnice při řešení diferenciálně diagnostických otázek potíží dětského věku (výtoky, bolesti břicha, krvácení, úrazy genitálu atd.). Spolupráce funguje ale také obráceně. Pokud si dětský gynekolog všimne čehokoliv, co je v kompetenci dětských lékařů, může nám pacienta předat do péče,“ vysvětluje primářka. Ambulance dětské gynekologie je umístěna v prostorách ambulantního traktu gynekologicko-porodnického oddělení. K vyšetření je potřeba mít žádanku od praktického dětského lékaře. Další informace sděluje v krátkém rozhovoru dětská gynekoložka MUDr. Pavlína Brátová.

Jakým věkem je ambulance dětské gynekologie limitována?

Je určená dívkám od narození do 19. roku života, tedy stejně jako pediatrická ambulance. Od 15. roku se ale již mohou děvčata registrovat u kteréhokoliv gynekologa. Většinou k nám

přicházejí dívky s doporučením od dětského praktického lékaře či jiného dětského specialisty (endokrinologa, urologa, chirurga...). Tento postup je určitě nejvhodnější, dětský lékař či specialista totiž nejlépe posoudí, zda je v daném případě vhodná mezioborová spolupráce, či ne.

Jaké potíže nejčastěji u svých dětských pacientek řešíte?

U malých holčiček jsou to často srůsty, tzv. synechie. Dalšími častými důvody návštěvy u dětského gynekologa jsou výtoky, záněty, bolesti v podbřišku, nepravidelnost menstruačního cyklu, poruchy dospívání, tedy předčasná či opožděná puberta, cysty vaječníků, ale také nádory rodidel, které našťastí vzácně, ale přesto, existují už v dětském věku. Dále poskytujeme poradenství ohledně antikoncepce, podílíme se ve spolupráci s dětským endokrinologem na hormonální substituci dívek v případech, že je to potřeba. Dětský gynekolog také navrhuje lázeňskou terapii u dívek po operacích v malé pánvi či z jiných, přesně daných důvodů.

Řada holčiček, které vyšetřujete, určitě netuší, co je čeká a mnohé se určitě bojí. Ve vaší práci tak určitě hraje velkou roli komunikace...

Ano, velmi důležitý je vhodný přístup, empatie, komunikace, dostatek času, ale také je to hodně o spolupráci s maminkami. Pokud své holčičky na vyšetření předem připraví a vysvětlí jim, co je přibližně čeká, děvčátka pak mnohem lépe spolupracují. Aby se u nás holčičky cítily dobře, máme ambulanci vyzdobenou hračkami a k lepší vzájemné spolupráci nám slouží i dřevěné loutky Hurvínka a Žeryka. Jen velmi vzácně některé dívky odchází nevyšetřené, protože nezvládnou přemoci strach, se kterým k vyšetření přišly. Ráda bych zdůraznila, že se nejedná o bolestivé vyšetření, ale je samozřejmě velmi intimní, a o to víc je důležitá příprava správným vysvětlením na úrovni věku dané dívky.

V čem je dětská gynekologie nezastupitelná? Proč ji nemůže nahradit gynekologie pro dospělé?

Protože malé holčičky nejsou zmenšené ženy. Dívčí genitál má svá specifika, zcela zásadní je, v jakém období vývoje (dětství, dospívání) se dívka nachází, zda je, nebo není pod vlivem pohlavních hormonů atd.

Dětských gynekologických ambulancí je v našem regionu velmi málo. Proč je tomu tak?

Tento obor prošel poměrně dramatickým vývojem. Česká republika je prakticky kolébkou dětské gynekologie, která byla v 2. polovině minulého století velmi rozvíjena a na vysoké úrovni. V roce 2009 byla v rámci změny struktury vzdělávání lékařů jako atestační obor zrušena a po čase znovu obnovena. Mě tento obor vždy zajímal, ale cesta k němu pro mě byla i kvůli těmto systémovým změnám poměrně zdoluhavá. V náchodské nemocnici skončila provoz dětská gynekologická ambulance přibližně před dvaceti lety a jsem moc ráda, že ji můžeme nyní znovu otevřít.

-LCh-

Úroda počítačových tomografů

Poslední čtvrtletí roku 2022 bylo v našich nemocnicích přímo nabitě instalacemi nových CT přístrojů. Zatímco do náchodské nemocnice dorazil nový přístroj Somatom x.cite na začátku října, v listopadu se slavnostně spouštěl provoz stejného přístroje v trutnovské nemocnici. Na konci roku pak proběhlo otevření nového CT pracoviště v Nemocnici Rychnov nad Kněžnou.

Vyšetření počítačovou tomografií, které patří ke klíčovým diagnostickým metodám současnosti, pokročilo v trutnovské a náchodské nemocnici na novou úroveň. S pořízením jednoho z nejmodernějších CT přístrojů získaly obě nemocnice nové možnosti ve vyšetření, které umožňuje zobrazení kostí, cév, struktury plic, mozku i dalších orgánů lidského těla. Software přístroje SOMATOM x.cite využívá dostupná data o pacientovi, například pohlaví, výšku a věk, a kombinuje je s dalšími specifickými informacemi, získanými při dotazování zdravotníků. Přístroj pak optimalizuje skenovací parametry na míru každému pacientovi, aby zajistil co nejkvalitnější a nejpodrobnější snímky sledované části těla.

„Pro lékaře radiology je přínosem v dlouhodobé obtížné personální situaci hlavně využití specializovaného softwarového vybavení s umělou inteligencí. Např. jde o zjednodušení hodnocení tzv. virtuální endoskopie (napodobující zobrazení klasickou kolonoskopií), kvalitnější a přesnější hodnocení cév nebo použití aplikace pro vyhledávání drobných plicních uzlů. Posledně zmíněná aplikace je i podmínkou možnosti se v budoucnu zapojit do programu screeningu karcinomu plic. Kolegům neurologům můžeme nabídnout perfúzní vyšetření mozku v celém rozsahu, což je důležité v rozhodování o léčbě pacientů s mozkovou mrtvicí,“ vypočítává výhody nového přístroje primářka trutnovské radiodiagnostiky MUDr. Adámková a dodává, že v brzké budoucnosti bude moci její pracoviště také rozšířit spektrum nabízených výkonů, například o vyšetření srdce.

„Pro naše laboranty je nový CT přístroj výrazně uživatelsky přívětivější a zjed-

noduše nám práci. Dále díky rychlejší akvizici umožní vyšetřit více pacientů. Velkým pozitivem je i to, že u většiny vyšetření působí na pacienta oproti předešlému přístroji nižší dávka ionizačního záření. Díky možnosti ovládní pouze z vyšetřovny nám také usnadní práci s covidovými či jinak infekčními pacienty. Dalším benefitem je větší otvor gantry přístroje, díky kterému můžeme vyšetřit i dříve nevyšetřitelné obézní pacienty například před bariatrickými operacemi, dále umožňuje přesnější zaměření při provádění některých intervenčních výkonů, jako jsou biopsie, drenážní výkony či kořenové obstříky,“ doplňuje benefity nového přístroje primář radiodiagnostického oddělení náchodské nemocnice MUDr. Marek Strnad.

Rychnovská nemocnice má nové CT pracoviště

Počítačový tomograf doplnil v prosinci loňského roku ultrazvuky a rentgeny, které rychnovská nemocnice začala postupně provozovat od 1. 12. 2021. Instalací CT se završil projekt vybudování Oddělení radiodiagnostiky a zobrazovacích metod, který 19. května 2021 schválila Správní rada Oblastní nemocnice Náchod. Primářem nově vzniklého oddělení je MUDr. Vít Čeřovský.

Zásadní krok pro získání CT přístroje do Rychnovské nemocnice se odehrál již v polovině roku 2022, kdy se podařilo přesvědčit Přístrojovou komisi Ministerstva zdravotnictví ČR o tom, že počítačový tomograf do vybavení nemocnice situované v podhůří Orlických hor nepochybně patří. Instalace CT přístroje následně proběhla na konci loňského roku. Radiodiagnostická vyšetření zajišťovala pro rychnovskou nemocnici v mnoha uplynulých letech soukromá společnost RDG centrum s.r.o. v prostorách areálu nemocnice. „Díky RDG centru s.r.o., vedeném prim. MUDr. Milanem Čížinským, CSc., jsme měli v rychnovské nemocnici k dispozici mezi prvními takové zobrazovací metody, které v žádné jiné okresní nemocnici v té době nebyly. Například magnetickou rezonanci jsme měli díky RDG centru pro naše pacienty již od roku 2005, vedle Fakultní nemocnice byla druhá v kraji. Od té doby byly rovněž veškerá zobrazovací vyšetření digitalizována. Nyní však již musíme jít vlastní cestou, protože výstavba urgentního příjmu má své parametry a vlastní CT mezi ně patří. S RDG centrem se budeme snažit spolupracovat i nadále a využívat pro naše pacienty jeho širokého potenciálu,“ říká ředitel Nemocnice Rychnov nad Kněžnou Luboš Mottl.

-LCh-

Kouzlo zvané canisterapie - už i v našich nemocnicích

Oči se rozzáří, na tvářích se objevují úsměvy. Ztuhlé ruce se náhle probouzejí k životu, a když se zesláblé prsty prodírají hřejivou psí srstí, v hlavě se vynořují hluboko zasunutá vzpomínky. A pak je tu kouzlo přítomného okamžiku. Ta chvíle, kterou chcete prožívat hodně dlouho. Takovou sílu má canisterapie.

„Dobrý den, vedu vám návštěvu!“ zní ode dveří, do kterých se už energicky tlačí první psí hlava. Atmosféra jednoho z pokojů LDN nemocnice Jaroměř se jako mávnutím kouzelného proutku proměňuje. „To byste nečekal, psy ve špitálu, že ne?“ Navazuje kontakt s prvním pacientem majitelka psích terapeutů Michaela Gruntová. Dva černí hovavarti, kteří za sebou už mají pečlivou přípravu, ji následují. Jsou vyčesaní, navonění, na předních tlapkách mají měkké ponožky, a fenka navíc na krku růžový šátek. Bez váhání přistupují k pacientovi a nastavují hlavu na pohlázení. Někdy to chvíli trvá, než se ztuhlé prsty rozhýbou, za chvíli se už ale zdá, jako by nemocní zapomínali na svůj handicap.

„U lidí, kteří byli na psy zvyklí, to často zafunguje automaticky. Mozek si najednou vzpomene na pohyby, kterými psa hladívali a ruka to udělá jako ze zvyku,“ popisuje svůj postřeh Michaela Gruntová.

vá, která začala canisterapii v Jaroměři provozovat na podzim 2022.

„Myšlenku canisterapie jsem někdy na jaře vyslovila před paní vrchní (Mgr. Jana Morávková – pozn. red.), která tomu šla ohromně vstříc, protože vítá jakoukoliv aktivitu, jež může zpříjemnit pacientům a klientům život. Začali jsme tím, že jsem se v létě domluvila se soukromou farmou, která přivezla do nemocničního parku zvířátka, a když jsme viděli, jak na ně klienti reagují, tak jsem se rozhodla přihlásit se na canisterapeutické zkoušky se svými psy,“ popisuje. „Nejdříve jsem přihlásila tři psy a nevěděla jsem, jestli projdou. Psa na zkoušky nejde předem natrénovat, musí k tomu mít vlohly. Nejsou to zkoušky z poslušnosti, pes spíše nenápadně plní určité úkoly. K mému překvapení prošli všichni,“ vypráví nadšená chovatelka, která je v jaroměřské nemocnici zaměstnaná jako pracovník sociálních služeb. „Když psi složili zkoušky, vrchní sestřička svolila, že jsou členy našeho týmu, a od té doby je se mnou jeden ze psů v práci u sociálních lůžek vždy celou směnu. Na LDN pak jezdím se dvěma staršími psi ve svém volném čase, například před noční službou,“ vysvětluje.

Pes přirozeně chápe, jak se má k nemocným chovat

Uvádí se, že psí terapeut zvládne při své návštěvě potěšit přibližně sedm

lidí. Finn a Balbína, hovavarti Michaely Gruntové, však během jednoho dopoledne prochází náručí více než dvacítce pacientů z celého jednoho patra jaroměřské LDN. „Finn je už starší pes, klidný a vyrovnaný. Zvládne i situace, kdy ho někdo náhle pevně obejmě nebo ho plácá po čumáku. Trpělivě stojí a nechá si to líbit. Balbína je jeho dcera, je živelnější a velmi vynalézavá. Například dnes si vyskočila na prázdnou postel vedle paní v křesle, aby na ni lépe dosáhla. Musím říct, že i mě samotnou stále překvapují, jak přirozeně chápou, co se od nich očekává a jak se mají k nemocným chovat,“ popisuje Michaela Gruntová.

Práce, nebo zábava?

„Vzpomínám si, když jsem se s Finem vrátila domů z první návštěvy LDN,“ vypráví chovatelka. „Byl tak unavený, že si lehl a celé odpoledne prospal. Uvědomila jsem si, jak je pro něj náročné tak dlouho se soustředit. Doma psi lítají a skáčou, ale jakmile překročí práh nemocnice, jsou distingovaní, opatrní, pomalí. Krotit v sobě tolik síly a elánu je pro ně náročné,“ vysvětluje a dodává, že pes dokáže velmi dobře vnímat energii a rozpoložení každého člověka a podle toho se k němu přiblížit. „K někomu přijdou, někoho olíznou, k někomu nejdou tak blízko. Sami vycítí, ke komu mohou jít blíž a ke komu ne. Někomu dají čas. V takovém případě

pes stojí poblíž pacienta a čeká, až se člověk trochu uvolní, až s ním navážu rozhovor a pacient začne reagovat nejdříve na mne a potom i na psa,“ popisuje terapeutka.

Právě její komunikace s pacienty je polovina úspěchu canisterapie. Michaela Gruntová hovoří s lidmi hospitalizovanými na oddělení LDN s empatií, a přesto tak, aby jim nepřipomínala jejich trápení. Přináší jim potěšení a rozptýlení v dlouhém a monotónním čase stráveném na lůžku. Chlupatá návštěva dává mnohým z pacientů silný zážitek plný emocí, v řadě z nich vyvolává i radostné vzpomínky na dětství.

Zvířecí terapie s papouškem? A proč ne?

Klienti sociálních lůžek jaroměřské nemocnice, kteří jsou zvyklí jednoho z hovavartů Michaely Gruntové vidat často, se po pejskovi ptají vždy, když přijde do práce. Pro některé je pes pouze vítaným objektem pozorování. Nehladí ho, ale rádi sledují každý jeho pohyb. Velmi oblíbená jsou také „představení“ základních povelů typu „sedni, lehni, štěkej“. „Moji psi jsou velcí a černí. Trochu jsem se obávala, aby u někoho nebudili strach. Proto ještě chystám na zkoušky fenku francouzského buldočka. Mám také kočku a budeme pořizovat papouška, jen musíme dořešit, kde a jak získat potřebné certifikáty. Ráda bych klientům nabídla více možností, aby si na své přišli i ti, kteří před pejsky upřednostní kočku nebo jiné zvíře. Naše kočka je vrnivá a mazlivá a od dětí je zvyklá na ledasco. Už dopředu ale vím, že nezvládne potěšit takové množství klientů jako psi,“ vysvětluje milovnice zvířat Michaela Gruntová. Fotoreportáž z canisterapie na jaroměřské LDN vzbudila na Facebooku náhodské nemocnice vlnu zájmu i v okolních domovech pro seniory. Michaela Gruntovou vzápětí oslovila celá řada lidí s prosbou o návštěvu. „Pro mě ale zůstává prioritou naše jaroměřská LDN, která mi pomohla vše odstartovat. Se psi sem chodím ve volném čase a víceméně na vlastní náklady, jako dobrovolník. Přináší mi to ale do života něco jiného než peníze – ohromně mě to nabíjí,“ uzavírá usměvavá žena.

-LCh-

Canisterapie už i v Broumově

První psí návštěvu zažili také pacienti lůžek následné péče v broumovské nemocnici. Těsně před vánočními svátky je přišla se svou desetiletou kříženkyní jezevčička Elsou potěšit Markéta Vyhnanovská. „Hned, jak jsem se psem vkročila do dveří, s nadšením nás vítala pacientka s pokročilou demencí. Bylo krásné sledovat, jak se rozzářila a vybavily se jí vzpomínky a zážitky s pejskem. Byla v tu chvíli tak šťastná, že se od psa nemohla vůbec odtrhnout,“ popisuje začátek canisterapie v broumovské nemocnici hlavní sestra náhodské nemocnice. V plánu má další návštěvy podle svých časových možností. „Ačkoliv času není moc, radost, kterou kontakt se psem pacientům přináší, za to rozhodně stojí,“ dodává Markéta Vyhnanovská.

Léty prověřená technika v moderním pojetí. TRAKČNÍ STŮL pomáhá v Trutnově proti bolestem pohybového aparátu.

Sedavý způsob života neprodukuje jen nadváhu nebo snížení fyzické kondice, ale bohužel také degenerativní změny páteře, které s sebou přinášejí nepříjemné bolesti a další zdravotní komplikace. Jedním z nejefektivnějších způsobů, jak uvolnit skřípnuté nervy, které mohou být příčinou intenzivních bolestí, jsou rehabilitační metody, kdy je potřebná část páteře jemně vytahována, tzv. trakční technikou. Novinka ve vybavení rehabilitačního oddělení trutnovské nemocnice umožňuje tuto terapii uplatňovat maximálně účinným způsobem. Trakční stůl v sobě kloubí jemnost a přesnost fyzioterapeuta a sílu stroje.

„je to velmi úlevové, příjemné a pomáhá to i v situacích, kdy prakticky nic jiného nezabírá,“ popisuje princip léčby primářka rehabilitačního oddělení MUDr. Silvie Šidáková. Přístroj s řídicí jednotkou funguje automaticky na základě nastavení fyzioterapeutem dle pokynů rehabilitačního lékaře.

„V dnešní době sedavého životního stylu má i spousta mladých lidí různé změny na páteři, které nám ukazují, že páteř sesedá, nejčastěji v bederní oblasti, ale také v krční. Během našeho života plotýnky degenerují, jejich výška mezi obratli se snižuje, vysychají, mohou i prasknout a vytlít svůj obsah do okolí a utlačit nerv, který zde anatomicky prochází. Výsledkem jsou bolesti, které mohou být velmi kruté,“ vysvětluje obvyklou příčinu bolestí páteře a tzv. skřípnutých nervů primářka trutnovské rehabilitace.

Taková situace, kdy vystřelující bolest znemožňuje běžný pohyb a nedá člověku spát, pak obvykle přivede postiženého k lékaři.

„První pomocí je většinou analgetická léčba infuzemi či obstřiky pro zklidnění akutní bolesti. Jakmile se to podaří, přichází na řadu rehabilitace, kde můžeme využít i trakční techniky, ať manuální či pomocí rehabilitačních přístrojů, jakým je trakční stůl,“ dodává primářka.

Natažení páteře pak uvolní i svaly, které jsou v napětí. Podle MUDr. Šidákové je natažení do dálky oproti rotačním a dalším technikám nejbezpečnější způsob, jak uvolnit blokády zad.

Zatímco mladší a fyzicky schopní lidé mohou podobným stavům a degenerativním změnám předcházet pohybem a cvičením, pacienti s významnějšími změnami na páteři, s chronicky skřípnutými nervy či zablokovanými zády by se měli svěřit do rukou rehabilitačních lékařů a profesionálních fyzioterapeutů a v rámci terapie využít trakční techniky.

-LCh-

„Během terapie na trakčním stole se pod ležícím pacientem lehce pohybují desky, a tím se jemně natahuje ta část páteře, na kterou se zaměříme. Pro pacienta

Zaměstnancům nemocnic Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje vzrostou mzdy o 8 %

Jednání managementu Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje, předsedů správních rad jednotlivých nemocnic a zástupců zdravotnických odborových organizací přineslo v prosinci loňského roku vzájemnou domluvu na osmiprocentním nárůstu tarifní složky mzdy zaměstnanců nemocnic. Mzda se zvýší všem zaměstnancům Oblastních nemocnic v Náchodě, Jičíně a Trutnově a Městské nemocnice Dvůr Králové nad Labem.

„Osmiprocentní nárůst tarifní složky mzdy u všech zaměstnanců našich nemocnic znamená v celkovém součtu navýšení mzdových nákladů o přibližně 175 milionů korun. Polovinu těchto vyšších nákladů pokryje navýšení úhrad od zdravotních pojišťoven dané úhradovou vyhláškou a zbytek půjde na vrub nemocnic, což bude vyžadovat růst produkce. Částečně budou

mzdové náklady pokryté také zvýšenými vyrovnávacími platbami závazku veřejné služby poskytoványými Královéhradeckým krajem.

Ačkoliv je navýšení tarifů na rok 2023 vyšší, než jsme původně plánovali, vnímám, že současná doba přináší našim zaměstnancům zvýšené náklady na běžný život. Výše mzdy je také zásadním prostředkem pro zajištění personální stability našich nemocnic, k čemuž přispívá i fakt, že jsme našli shodu ještě před vánočními svátky. Chtěl bych také ocenit průběh společného kolektivního vyjednávání se zástupci odborových organizací, během kterého byla vedena korektní, věcná a na objektivních argumentech založená diskuze,“ říká předseda představenstva Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje, Mgr. Tomáš Halajčuk, Ph.D.

Společná jednání zástupců LOK a odborů NLZP krajských nemocnic s managementem holdingu a nemocnic, kterých se účastnil také krajský radní pro zdravotnictví MUDr. Zdeněk Fink, proběhla ve dvou kolech v první polovině prosince. Finální dohoda je pro obě strany kompromisem. V roce 2023 budou celkové náklady na mzdy v krajských nemocnicích činit bezmála 2,5 miliardy korun.

„Spokojenost zaměstnanců našich nemocnic je pro nás zásadní. Doufám, že dohoda o nárůstu mezd v příštím roce ke spokojenosti zdravotnických i nezdravotnických pracovníků v nemocnicích Královéhradeckého kraje přispěje,“ uzavírá radní pro zdravotnictví Královéhradeckého kraje, MUDr. Zdeněk Fink.

-LCh-

V porodnicích Zdravotnického holdingu KHK se vloni narodilo 2866 dětí

V porodnicích náchodské, jičínské, trutnovské a rychnovské nemocnice se v roce 2022 narodilo celkem 2866 novorozenců, o 82 novorozenců více než v předchozím roce 2021. Na svět přišlo 1380 dívek a 1486 chlapců a pětina dětí (579) se narodila císařským řezem. 34 miminek přišlo na svět společně se svým sourozencem, tedy jako dvojče. Rodiče své chlapečky pojmenovaly nejčastěji Jakub, Matyáš, Vojtěch a Jan, mezi nejčastějšími dívčími jmény je Anna, Eliška, Viktorie a Sofie. Největší miminko se narodilo v Jičíně – chlapeček Milan měl porodní váhu přesně 5000 g a 55 cm.

Oblastní nemocnice Náchod

– v porodnici největší krajské nemocnice Královéhradeckého kraje se vloni narodilo 982 dětí, z toho 485 dívek a 497 chlapců a 9x zde přišla na svět dvojčata. Největším miminkem v Náchodě byl Lukáš s 4750 g. Z méně obvyklých jmen zdravotníky zaujal Heliodor, Thorsten, Silvestr, Adalbert, Gert, Tiffany, Timea, Dorien a Jenováfa.

Oblastní nemocnice Jičín

– v porodnici jičínské nemocnice přišlo vloni na svět 745 dětí, z toho 340 dívek a 405 chlapců. Čtyři maminky zde porodily dvojčata. Největším miminkem byl

již zmíněný Milan a mezi méně obvyklá jména patří Barnabáš, Tyler, Barry, Nataniel, Noel, Lumi, Jenováfa, Angelika, Heda, Thea, Bibiana, Abigail a Naomi.

Oblastní nemocnice Trutnov

– v porodnici trutnovské nemocnice se v roce 2022 narodilo 549 dětí. Na svět tu přišlo 293 chlapců a 256 dívek a 3x se tu narodila dvojčata. Největším miminkem v Trutnově byl Matyáš s 4920 g a v porodní knize jsou zapsaná i méně častá jména jako Nico, Noemi, Leonardo, Charlie, Abigail a Ethan.

Nemocnice Rychnov nad Kněžnou

– v rychnovské porodnici přišlo vloni na svět 590 novorozenců. 299 z nich byly dívky, chlapců se tedy narodilo 291. Jedna maminka porodila dvojčata. Největším miminkem byl Artur s porodní váhou 4840 g a 55 cm a mezi neobvyklými jmény byl například Aaron Maveric, Alizeé, Altan, Arsen, Brayen, Danylo, Elin, Erkhes, Džansu, Jeremiáš, Kirill, Konstantin, Malvína, Marsell, Raul, Yevsi, Zoela, Zoryana a Varvara.

Text: LCh, Foto: LCh, Foto Zuzka

5 otázek pro RNDr. Bc. Romana Hásku, Ph.D., ředitele Vyšší odborné školy zdravotnické, Střední zdravotnické školy a Obchodní akademie, Trutnov

Jak moc je pro zdravotnickou školu důležitá spolupráce s nemocnicemi?

Spolupráce zdravotnických škol s nemocnicemi je obecně naprosto klíčová, protože bez nemocnic nejsme schopni realizovat praxi, která je asi nejdůležitějším předmětem během studia. Praxi v nemocnici absolvují žáci oboru praktická sestra ve 3. a 4. ročníku a studenti a studentky oboru Diplomovaná všeobecná sestra během celého studia.

S kterými nemocnicemi spolupracujete a v jakém rozsahu? Překračuje někde vzájemná spolupráce rozsah praktické výuky?

Spolupracujeme s nemocnicemi v Trutnově, Náchodě, Jilemnici a Vrchlavě a připravujeme spolupráci s nemocnicí ve Dvoře Králové. Klíčovým partnerem je nemocnice v Trutnově, kde si velmi chválíme spolupráci s managementem nemocnice. Kromě prostoru pro praxi využíváme i lékaře z této nemocnice pro výuku odborných předmětů a pro závěrečné zkoušky. Zájemci mají přístup k odborné literatuře, který nám poskytuje právě trutnovská nemocnice. Pořádáme společné workshopy pro zájemce o studium lékařství. Management nemocnice je zapojen do školské rady a zájem-

ci o práci v trutnovské nemocnici mohou čerpat prostředky ze stipendijního fondu nebo absolvovat brigády, třeba o prázdninách.

Zmínili jste workshopy pro zájemce o studium medicíny, které proběhly v listopadu a prosinci. V čem byly přínosem, případně jak je studenti hodnotili?

Tyto workshopy byly určeny studentům středních škol v regionu. Největší zájem byl z naší školy z oboru zdravotnické lyceum a byl nečekaně velký. Žáci postupně navštěvovali jednotlivá oddělení nemocnic a pod vedením lékařů absolvovali poměrně detailní seznámení s jednotlivými obory. Program hodnotili velmi pozitivně.

Jaké máte či chystáte novinky ve vzdělávání?

Od tohoto školního roku jsme v našem novém pracovišti v Červeném Kostelci otevřeli dva nové obory: Nutriční asistent a Masér ve zdravotnictví. Zároveň s tím jsme zde otevřeli jednu třídu oboru Praktická sestra. Od školního roku 2024/25 v Červeném Kostelci plánujeme otevřít třídu kombinovaného (dálkového) studia VOŠ oboru Diplomovaná všeobecná sestra.

Žáci našeho maturitního oboru Praktická sestra mohou nově dle zájmu po třetím ročníku vykonat zkoušku učňovského oboru Ošetřovatel, a tím získají odbornou kvalifikaci například pro brigády nebo v případě neúspěchu u maturitní zkoušky. A po maturitní zkoušce mohou nastoupit rovnou do 2. ročníku VOŠ oboru Diplomovaná všeobecná sestra, a tím výrazně zkrátit cestu k odborné způsobilosti.

Ještě bych se ráda krátce vrátila ke covidové pandemii, která zásadně ovlivnila i životy vašich studentů. Jaký dopad měla tato doba na školu? Jsou tu stále následky, s kterými se vyrovnáváte?

Určitě to byla velmi obtížná doba a jasně se ukázalo, že distanční výuka nemůže absolutně nahradit osobní kontakt. A s důsledky distanční výuky se potýkáme, i když už ne tak zásadně, dodnes. Nasazení našich žáků a studentů v nemocnicích pro ně bylo velmi obtížné, ale zároveň s přínosem v podobě praxe v krizových situacích. Jsem velmi hrdý na jejich přístup a nasazení, a to nejen žáků a studentů, ale i pedagogů.

Jako puzzle. Když se zdravotnická škola a nemocnice doplňují...

Nemocnice potřebuje personál, zdravotnická škola zase praxe v nemocnici, proto je běžnou výkloostí, že nemocnice a zdravotnické školy v regionu úzce spolupracují. V Náchodě se však běžná spolupráce za poslední roky posunula až na úroveň vzájemného propojení. Obě instituce jsou již mnohými aktivitami natolik provázané, že si jednu bez druhé lze jen obtížně představit.

Možná je to tím, že nemocnice i škola prošly za poslední roky výrazným vývojem. Zatímco náhodská nemocnice se zvětšila a zmodernizovala, škola transformovala své zaměření. Zatímco původně připravovala převážně budoucí asistenty nemocných a postižených lidí, ve školním roce 2016/2017 nastoupili první studenti do tříletého učňovského oboru Ošetřovatel. Tím odstartovalo i zdravotnické zaměření školy. Díky poptávce vedení náhodské nemocnice pak škola zahájila v roce 2017 výuku akreditovaného kurzu Sanitář. První zdravotnický maturitní obor pak škola spustila v září roku 2018, kdy do 1. ročníku nastoupilo 30 studentů oboru Praktická sestra. Během svého vývoje škola také několikrát změnila svůj název. Od 1. 9. 2022 je oficiálně zapsána jako Střední zdravotnická škola Náchod - Evangelická akademie. První generace náhodských praktických sester v roce 2022 odmaturovala.

„Nyní máme v plánu rozšířit počet míst pro studenty tak, aby kapacita oboru odpovídala potřebám náhodské nemocnice, popřípadě ambulancím v regionu. Možnosti studia u nás současně doplňujeme o další zdravotnický obor Masér ve zdravotnictví, který budeme provozovat formou akreditovaného vzdělávacího kurzu v rozsahu 500 hodin,“ říká ředitel školy David Hanuš. Jak už bylo v úvodu naznačeno, spolupráce mezi nemocnicí a školou však přesahuje rámec vzdělávání. Jedním ze společných projektů je dobrovolnictví. „Začalo to na jaře roku 2020, kdy byly zavřené školy a školky. Tehdy nás napadlo, že můžeme hlídat děti zdravotníků nemocnice, aby mohli chodit do práce. Postupně jsme počet dobrovolníků, které koordinujeme, rozšířili na přibližně 20 lidí, kteří pomáhají především nemocnici. V nedávné době například zajišťovali výplň volného času uprchlíkům z Ukrajiny, kteří využili nemocniční ubytování. Naši dobrovolníci dochází také do azylového domu pro maminky s dětmi, připravují návštěvy na LDN, ale

třeba i u akutních lůžek, konkrétně u těch pacientů, kteří jsou hospitalizováni delší dobu. Pomoc těmto pacientům spočívá například v tom, že jim dobrovolníci nakoupí, předčítají knihu, hrají s nimi hry nebo jim pomohou s tím, co konkrétně potřebují,“ popisuje ředitel školy. Většinu dobrovolníků tvoří žáci školy, kteří prošli potřebným školením a dobrovolnickou činností vykonávají na základě smlouvy, která poskytuje ochranu pro případ neočekávaných událostí.

Další propojující aktivitou školy a nemocnice je spolupráce studentů na akcích nemocnice, jako jsou preventivní programy, Dny zdraví či prezentace školy a nemocnice na veletrhu středních škol a zaměstnavatelů. Těchto programů se účastní jak žáci oboru Praktická sestra a Ošetřovatel, tak žáci oboru Sociální činnost, pro něž se může později stát příprava takovýchto programů pracovní náplní. „Škola pomůže nemocnici akci zorganizovat, studentům zase aktivní účast na akci pomůže rozvíjet

komunikační a organizační dovednosti a dá jim zkušenost, že zdravotnická práce nezahrnuje pouze péči o pacienta na lůžku, nýbrž i další aktivity. Současně jim tyto akce dávají možnost edukovat veřejnost např. v poskytnutí první pomoci a dalších zdravotnických činnostech. Zvyšuje se jim tak hrdost, že už mohou své znalosti předávat dál,“ vysvětluje Renata Dušková, dlouholetá zaměstnankyně nemocnice a zároveň učitelka školy. Ostatně není výjimečné, že jsou zdravotníci nemocnice také pedagogy. Do náhodské zdravotní školy pravidelně dochází učít bezmála třicet zaměstnanců nemocnice. A další zdravotníky pak učitelé v případě potřeby do výuky pozvou jako odborníka z praxe, který aktuálně probíranou látku doplní o své poznatky ze zdravotnické

profese. „Například do hodin ošetřovatelské péče k nám takto dochází doplnit výuku hlavní sestra nemocnice Markéta Vyhnanovská, jež se díky svým bohatým zkušenostem může se studenty podělit o své poznatky z péče o pacienty na lůžku,“ popisuje vedoucí praktického vyučování a odborného výcviku Petra Hanušová. Další zaměstnanci nemocnice zase naopak ve škole hledají doplňující vzdělání. Jsou to většinou lidé, kteří do nemocnice nastoupili na pozici dělník ve zdravotnictví a své vzdělání si rozšíří ve škole v akreditovaném kurzu Sanitář. Tento tříměsíční kurz, který škola provozuje již šest let, je nejžádanějším a zaměstnanci nemocnice tvoří většinu frekventantů tohoto kurzu. O teoretickou výuku se starají jak učitelé školy, tak zdravotníci náhodské nemoc-

nice, praktickou výuku koordinuje hlavní sestra nemocnice Markéta Vyhnanovská. „Zdravotníci nemocnice začínají stále více vnímat, že si díky náhodské zdravotnické škole mohou vychovávat budoucí kolegy,“ říká Renata Dušková. „Mezi oběma institucemi je každodenní kontakt a velkou výhodou je blízkost budov, jež umožňuje rychle se přesunout z místa na místo, kdykoliv je potřeba,“ doplňuje David Hanuš. Zcela přirozené jsou pak škola a nemocnice propojené také na společenské úrovni. Zaměstnanci obou institucí se setkávají na maturitním či nemocničním plese, slavnostním zahájení školního roku, při předávání maturitních vysvědčení, výučních listů apod. Vzájemná spolupráce je tak podtržena přátelskými vztahy, ze kterých vychází vůle tvořit další společné projekty.

Podzimní workshopy pro studenty v trutnovské nemocnici

Několik listopadových a prosincových sobot věnovali trutnovští zdravotníci vzdělávání studentů vyšších ročníků místní zdravotnické školy. Mladí lidé, kteří se připravují na zdravotnickou profesi, dostali unikátní možnost prohlédnout si některá oddělení nemocnice, dozvědět se mnoho nového a prakticky si vyzkoušet některé aspekty lékařské profese. První z workshopů proběhl první listopadovou sobotou na dětském a gynekologickém oddělení. Následovala rehabilitace, neurologie, poté mikrobiologie a biochemie, ortopedie a na závěr kožní oddělení. O prvním z workshopů informoval Český rozhlas a jeho reportáž si můžete přečíst právě teď.

V respiriu porodnice v trutnovské nemocnici sedí lékař Štěpán Lukáš Opluštíl s deseti studentkami, možnými budoucími lékařkami.

Na stole před nimi leží čtyři syrové prasečí nohy. Některé dívky je řežou skalpelem, jiné zašívají. „Vést dvě až tři hodiny pouze monolog, tak to by asi mohlo někoho lehce někoho unavit. Tak mne napadlo, aby si studenti vyzkoušeli něco přímo z naší práce. Dopoledne měli stáž na dětském oddělení a tam se k tomu asi nedostali.“

Každá z děvčat si už něco vyzkoušela. Občas to vypadá téměř až na řeznickou práci, protože některá z prasečích nožek je už téměř holá až na kost. „Zajímá mne právě onen kloub. Tak se k němu postupně propracovávám.“

„Děvčata si zkoušela i na тренаžeru laparo-

skopickou práci. Zkoušeli jsme uzlit a učili jsme se vázat. V rámci dětského oddělení byli studenti na novorozeneckém boxu, a tak je zde chci vzít také na porodnický příjem a podíváme se také na ultrazvuk gynekologického pracoviště.“

Spěchám ještě za Lucii, studentkou čtvrtého ročníku zdravotnické školy. „Myslím si, že tyto praktické workshopy budou mít vliv na to, kam zaměřím po studiu střední školy. Jsem tu poprvé a moc se mi to líbí. Hezký je přístup doktorů, kteří se nám studentům vždy snaží vyjít vstříc.“

Trutnovská nemocnice nabízí ještě další termíny těchto workshopů, ve kterých

bude možné se podívat například na oddělení rehabilitace, ortopedie či neurologie.

„Chystám se také tam. Zatím jsem se napsala na prohlídku rehabilitace a neurologie. Pokud mne to tam také osloví, budu pokračovat dále,“ dodává s úsměvem studentka Lucie.

Oblastní nemocnice Trutnov nabízí ještě čtyři další termíny. Třikrát jde o soboty a tím posledním bude pátek 16. prosince, kdy se zájemci nebo zájemkyně podívají na tamní kožní oddělení.

Zdroj: Český rozhlas

Náchodská nemocnice má svá včelstva!

O včelách se mluví jako o zázraku evoluce a také se říká, že jsou nenahraditelné pro lidstvo i zvířectvo. Včela je úzce spjata s životem člověka již po tisíce let. Když se řekne chov včel, asi si většina lidí představí úl někde na venkovské zahradě. Ale málokoho napadne, že se dají chovat včely v nemocnici. I to je možné! Takovým příkladem je náchodská nemocnice, která rozšiřuje řady chovatelů včel. A jak se přihodí, že se nemocnice rozhodne chovat včely? Nejenom na to jsme se zeptali ředitele náchodské nemocnice Jana Macha: „*To se stane tak, že ředitel nemocnice potká ředitele zdravotnické školy v Náchodě, dlouholetého včelaře, který tuto myšlenku vysloví, a vy se jí chytne.*“

Královéhradecký kraj, již bude v pasivním standardu. Podaří-li se nám jakýmkoliv způsobem zlidštit nemocnici, být alespoň trochu „eco“, budu velmi rád,“ doplňuje Jan Mach. Zdůraznit přínos přírody v areálu nemocnice vidíme jako významný akcent dnešní doby. Pacienti přicházejí ze svých domovů, zanechávají v nich svá zvířata, svůj kus přírody a včely v areálu nemocnice jim mohou domov přiblížit a pozitivně ovlivnit jejich psychiku. Pro včelí úly jsme vytvořili zázemí v odlehlejší části nemocnice. Jednak z důvodu, aby pacienti, návštěvníci nemocnice i zaměstnanci neměli obavu z napadení včelami, ale také proto, že se nachází na vhodném místě, ze kterého budou včely létat za snůškou. Včely mají ideální prostor umožňující jim opylování květů v okolí až třech kilometrů, neboť v dosahu úlů rostou voňavá stromořadí lip, remízy, zemědělské plodiny směrem na Lipí a také je tu spousta zeleně podél řeky Metuje. „Vždyť slovo Metuje naznačuje spojení „med tu je“,“ dodává David Hanuš. Nemocnice nakoupila základní včelařské potřeby. Do začátku včely téměř nic nepotřebují. Vše, co bude scházet, na jaře dokoupíme. Rozhodující bude množství vytočeného medu. První med se dá očekávat v květnu až červenci příštího roku. Záleží na snůškách a také na počasí. V průběhu roku se může med vytáčet i několikrát. Při dobrých podmínkách může být medobraní i 3x za rok. Když budou optimální podmínky, můžeme vytočit až 90 kg medu. „Těším se na to, že se náš nemocniční med stane standardní součástí nabídky rautové snídani pro maminky na oddělení šestinedělí. Také by mohl občas být k dispozici pacientům ke snídani a možná by mohl sloužit i jako dárek nemocnice,“ uvádí Jan Mach. Stejně jako pacienti, i včely potřebují péči. Zejména je to klid a dostatek zásob cukru, který se musí včelám včas podat. O včely se teď v nemocnici stará malá skupinka nadšených zaměstnanců, kteří mají doma buď svá včelstva, nebo ti, kteří by je rádi

měli, ale zatím sbírají informace a zkušenosti. Včelstvo může být jednou z aktivit teambuildingu v rámci navazování vztahů v nemocnici. Včelaření již dříve oslovilo Kateřinu Hubáčkovou z technického útvaru, která doma chová čmeláčky, ale aktivně se připravuje na své první včelstvo. Své zkušenosti s včelařením předává kolegyně Iva Lepšová (nemocniční ombudsmanka), ale i Markéta Vyhnánovská (hlavní sestra), které mají včelaření jako svůj koníček a doma pečují o svá včelstva. Pilně chodí přikrmovat také Petra Hvezdová, vedoucí sekretariátu nemocnice. Markéta Vyhnánovská se s námi podělila o své zkušenosti začátečnice. Ke včelaření ji přivedl její dědeček. Když byla malá, moc se jí líbila práce se včelami a dlouho hledala odvahu k rozhodnutí začít včelařit. Velkou motivací pro ni byl právě ředitel náchodské zdravotnické školy. „Pan ředitel mi věnoval školní včelstvo, začínala jsem s jedním a postupně jsem přibrala i druhé včelstvo. Díky Davidu Hanušovi jsem získala odvahu to zkusit,“ uvádí Markéta Vyhnánovská. Včelky se pomalu adaptovaly na nové prostředí a své pečovatele. Ukazuje se, že této nádherné zálibě propadají i další zaměstnanci. Každý z nás může udělat něco pro ochranu včel. Všichni, kteří se podílí na péči o včely v nemocnici, také studují jejich život. Uvažujeme o pravidelných setkáních se včelaři nejenom z novoměstského svazu včelařů, ale také se svazem včelařů v Náchodě, kteří pořádají různé kulturně vzdělávací akce. Přínosné mohou být i besedy s odborníky či dlouholetými včelaři. Příkladem je Václav Ducháč, učitel Středního odborného učiliště včelařského v Nasavrkách. „Tento zkušený včelař má velmi zajímavé přednášky o včelách a myslím, že by bylo hezké naplánovat si vzdělávací podvečer a přiblížit společenství chovu včel společně s náchodskou zdravotnickou školou,“ sděluje David Hanuš. Včely jsou také dalším prvkem, který spojuje nemocnici s místní zdravotnickou školou. Krásnou myšlenku se podařilo realizovat. Máme úly se včelstvy. Do budoucna má celý koncept zapadnout jako puzzle do obrazu. Všichni návštěvníci, kteří vkročí do nemocnice, a také pacienti a zaměstnanci se tu mají cítit příjemně. Nemají vnímat pouhé budovy z betonu a skla, ale budovy zasazené do relaxační zóny obklopené zelení, rozkvetlými záhony a možná i s výhledem na malý vinohrad, který třeba vyroste pod včelími úly.

Mgr. Renata Dušková, MBA
Samostatný referent pro styk s veřejností
Oblastní nemocnice Náchod a.s.

Těžký průběh covidu i postcovidový syndrom pomáhá v trutnovské nemocnici léčit robotizovaná laserová terapie

Robotický laser MLS, který se osvědčil v léčbě poškozených plic pacientů s akutním covid-19, má skvělé výsledky také s odstraňováním postcovidových potíží. Trutnovská nemocnice tento přístroj zakoupila a využívá nejen u pacientů, kteří se dlouho zotavují po prodělaném covidu, ale také na léčbu pohybového aparátu v rehabilitaci.

„Princip laserové terapie MLS spočívá v tom, že v jeden okamžik je využíváno záření dvou vlnových délek najednou. Jedna z nich působí protizánětlivě, druhá proti bolesti. Zásadní také je, že se jedná o takzvaný studený laser, který neprohřívá tkáň. Teplu by totiž mohlo zánět zhoršit,“ vysvětluje primářka rehabilitačního oddělení trutnovské nemocnice MUDr. Silvie Šidáková.

Trutnovská nemocnice přístroj poprvé vyzkoušela na jaře loňského roku, nejprve u pacientů s postcovidovým syndromem, vzápětí ale také u ženy, která byla v těžkém stavu přijata na ARO. „Ačkoliv prognóza jejího zdravotního stavu po mnohých zkušenostech našich lékařů nebyla dobrá, laserová léčba měla obrovský efekt a pacientka mohla po týdnu odejít domů. Tak rychlé uzdravení z těžkého stavu jsme u nás v nemocnici do té doby neviděli,“ popisuje primářka.

V době, kdy nemocnice přístroj zakoupila již počet hospitalizovaných pacientů s covid-19 klesal, přicházeli však lidé, kteří se po prodělané nemoci stále necítili dobře. I tady se laserová terapie ukázala jako velmi účinná.

„Nemohla jsem se zhluboka nadechnout, měla jsem pocit, že mám kůži na hrudníku o dvě čísla menší. Ačkoliv jsem poctivě rehabilitovala a cvičila, můj stav se výrazně zlepšil až po absolvování laserové terapie. Byla to obrovská úleva, najednou jsem vyšla schody bez zadýchání, jako bych dostala druhou šanci normálně dýchat. Přála bych to každému, kdo má stejné potíže,“ popsala svou zkušenost paní Jaroslava Makovská, která laserovou terapií podstoupila dokonce dvakrát, po obou prodělaných covidech.

„Po prodělaných infekcích může dojít k různým srůstům a změnám v tkáních a tento stav pomáhá laser dobře ovlivnit,“

vysvětluje MUDr. Šidáková. „Laserovou terapií doplňujeme klasickými fyzioterapeutickými metodami, při nichž je cílem uvolnit hrudník, zapojit hlavní dechový sval – bránci a protáhnout pomocné dechové svaly. Podmínkou je, že pacient má v pořádku plíce a doporučení k léčbě od pneumologa.“

a trvá přibližně půl hodiny. Výhodou je, že v průběhu léčby není potřeba přítomnost fyzioterapeuta, robotický laser totiž po nastavení zdravotníkem již pracuje sám. Mezi další možnosti jeho využití patří například záněty šlach, bolestivá ramena, kolena, záda a další části pohybového aparátu.

Laserová terapie se provádí vleže na lůžku

-LCh-

Módní přehlídka i přemety pod stropem. Náchodská a trutnovská nemocnice pořádaly ples.

Kam až vzpomínky pamětníků sahají, tam není po plesu náchodské nemocnice ani vidu, ani slechu. Alespoň tak to platilo až do 22. října 2022, kdy se v náchodském Hotelu U Beránka konal historicky první ples organizovaný Oblastní nemocnicí Náchod. Krásné secesní prostředí nabídlo pro tento společenský podnik vsutku důstojné zázemí. Prostorný sál a kvalitní hudba poskytl tanečnickům mnoho příležitostí a široká škála pozvaných hostů umožnila řadu zajímavých setkání.

Zasloužený obdiv sklídili tanečníci akrobatického rock and rollu, jejichž těla létaly obdivuhodně vysoko do vzduchu. Hostem provázal sympatický herec Jan Antonín Duchoslav. Kapela Levou rukou band odvedla skvělou práci jak na náchodském, tak později i na trutnovském plesu.

Ten 6. ledna proměnil trutnovské UFFO ve středisko uvolněné zábavy. Bezkonkurenčně nejlákavějším zlatým hřebem večera byla módní přehlídka, která ukázala některé dámy z řad lékařek, sestřiček

a dalších zaměstnanců nemocnice v nečekaném světle – jako podmanivé modelky přehlídkových mol. Elegantní doprovod jim ve světle ramp zdvořile nabídl ředitel nemocnice Miroslav Procházka a moderátor plesu, herec Robert Jaškóv. Všeobecné nadšení sklídila také unikátní laserová show. Plesat budou v brzké době po uzavření tohoto časopisu také zaměstnanci nemocnice ve Dvoře Králové. I jim přeje-
me skvělou zábavu!

Náchod

Trutnov

Náchod

Trutnov

Trutnov

Trutnov

**FRESENIUS
MEDICAL CARE**

Váš partner pro domácí dialýzu

Zkrácené informace o zdravotnických prostředcích

Sleep•safe harmony. Přístroj *sleep•safe harmony* je určen pro léčbu pacientů s omezením funkce ledvin nebo s terminálním selháním ledvin, bez ohledu na jejich věk, s ohledem na uvedených technické údaje přístroje. Zajišťuje podporu životních funkcí odstraňováním nadměrného množství tekutiny a detoxikaci. Nabízí možnost provedení aAPD, NIPD, CCPD, tidal dialýzy, IPD nebo PD-Plus nebo plnosti (abdominální bolesti), skapulodynie, dušnost; porušení elektrolytické rovnováhy nebo rovnováhy tekutin, hypovolémie, pokles krevního tlaku. Kontraindikace: Tento přístroj se nesmí používat u pacientů s vážným chronickým zánětlivým onemocněním stěv nebo velkými abdominálními srůsty. Jedná se o zdravotnický prostředek (třída IIb). Přístroj mohou instalovat, provozovat a používat jen osoby, které mají potřebné vzdělání nebo znalosti a zkušenosti a byly prokazatelně zaškoleny. Pro detailní informace o správném používání, možných nežádoucích účincích, interakcích a kontraindikacích čtěte pozorně návod k použití. Ten též obsahuje přehled vhodných návod k použití. Ten též obsahuje přehled vhodných návod k použití.

System One. Přístroj NxStage System One je určen k léčbě selhání ledvin nebo hypovolémie pomocí hemofiltrace, hemodialýzy a/nebo ultrafiltrace ve středisku poskytujícím chronickou péči. Systém živění tohoto prostředku, při provádění noční léčby pomocí NxStage System One je nutné použití detektoru úniku tekutin z cévního přístupu, přístroje a jeho funkce. Možné nežádoucí účinky související s léčbou: zvracení, bolest hlavy, bolest na hrudi, bolest v zádech, hypovolémie, nerovnováha chemických látek v těle, závrat, která může vyústit v mdloby, svědění, otok, křeče, méně často alergické reakce včetně kožních vyrážek, snížení počtu krevních destiček, obstrukce krevní cévy vzduchovou bublinou, přechodné snížení krevního tlaku, mrtvice a dokonce i smrt. Správné řízení a kontrola všech prvků hemodialyzační léčby musí být předepsány lékařem a musí na ně dohlížet kvalifikovaný personál, který je předepíše a vykoná. Kontraindikace: obecné kontraindikace pro dialýzu. Veškeré léčebné postupy musí být předepsány lékařem a musí na ně dohlížet kvalifikovaný personál, který je předepíše a vykoná. Kontraindikace: obecné kontraindikace pro dialýzu. Veškeré léčebné postupy musí být předepsány lékařem a musí na ně dohlížet kvalifikovaný personál, který je předepíše a vykoná.

Individuálně přizpůsoben pacientovi, aby se zmírily případné vedlejší účinky terapie. Kontraindikace: hyperkalémie (je v hemodialyzačních koncentrátech obsažen draslík), hypokalémie (je v hemodialyzačních koncentrátech neobsažen draslík), neovladatelné anomálie srážení krve (třída rizika IIb). Přístroj mohou instalovat, provozovat a používat jen osoby, které k tomu mají potřebné vzdělání nebo znalosti a zkušenosti a byly prokazatelně zaškoleny. Pro detailní informace o správném používání, možných nežádoucích účincích, interakcích a kontraindikacích čtěte pozorně návod k použití. Ten též obsahuje přehled vhodných návod k použití. Ten též obsahuje přehled vhodných návod k použití.

5008S. Hemodialyzační systém 5008S slouží k mimotělnímu očišťování krve pacientů s omezenou funkcí ledvin. Pohání a kontroluje oběh dialyzační tekutiny a roztoku a mimotělní krevní oběh. Je určen pro použití v zařízeních pro zdravotnickou péči nebo v domácnostech. Možné nežádoucí účinky: mimo jiné ojediněle hypotenze, nevolnost, závrat, šok, záchvat, poruchy srdečního rytmu, infarkt myokardu, mrtvice a dokonce i smrt. Správné řízení a kontrola všech prvků hemodialyzační léčby musí být předepsány lékařem a musí na ně dohlížet kvalifikovaný personál, který je předepíše a vykoná. Kontraindikace: obecné kontraindikace pro dialýzu. Veškeré léčebné postupy musí být předepsány lékařem a musí na ně dohlížet kvalifikovaný personál, který je předepíše a vykoná.

Královéhradecká LÉKÁRNA a.s.

V novém roce přejeme
365 naplněných
a šťastných dnů

Naše ceny i doplatky na léky
Vás příjemně překvapí

Janské Lázně
zpět do života

Královéhradecká lékárna ve Vašem městě

I v naší lékárně stačí k vyzvednutí eReceptu předložit občanský průkaz

PARALEN® GRIP
horký nápoj pomeranč a zázvor
500 mg/10 mg

Ušetřete
159 Kč

PARALEN® GRIP
horký nápoj citrón
650 mg/10 mg

Ušetřete
38 Kč

ACYLPYRIN® 10 tablet

RAKYTNÍČEK® FRUTTY
ovocné želé s raktvínkem
+ probiotikem, 60 KS

Ušetřete
165 Kč

NiQuitin® Clear 21 mg, transdermální náplast, 7ks za 495 Kč
Skončete s kouřením. 24 hodinová kontrola při odvykání kouření.
Uleví od chuti na cigaretu, zmírní abstinční příznaky.

NiQuitin® mini 4 mg (3x20 lisovalných pastilek) za 455 Kč
Pomoc při odvykání kouření. Uleví od náhle chuti na cigaretu, zmírní abstinční příznaky.
Umožní postupné snižování dávky nikotinu.
Diskrétní a snadné používání.

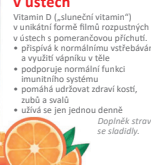
KOMBINOVANÁ TERAPIE
náplast a pastilky je účinnější než samotná náplast. Účinné pro zmiřování abstinčních příznaků a dalších kurtků.

Vitamin D3 2000 IU
30 dní dispergovatelných v ústech

Vitamin D3 2000 IU
30 dní dispergovatelných v ústech

IBUMAX® 400 mg 100 tablet

HERBOFIT SINUNEO SPRAY 20 ml

BIOPRON® 9 Immunity 30 tobolek

Ušetřete
269 Kč

Vitamin C s postupným uvolňováním 90+30 tobolek ZDARMA

BioGaia® Protectis dětské probiotické kapky, 10 ml

Vitar Kids Dárkové balení + tetovky NAVÍC

Hedelix® sirup, 100 ml

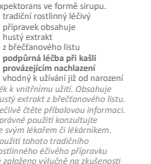

OLYNTH® 1 mg/ml nosní sprej, roztok

Ušetřete
245 Kč

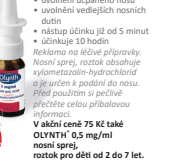
Oscillococinum® 30 dávek

Cebion® kapky 30 ml

Preventan® Classic tbl. 90

Záchranář v období chřipky a nachlazení

ImunoHelp® 30 kapslí

HERBADENT Mastička z bylin 25 g

Melatonin Vitalabals 3 mg 10 tablet

Flector® EP 10 mg/g gel 100 g

Ušetřete
159 Kč

Cetebe® IMMUNITY Forte 60 kapslí + 30 kapslí DÁREK ZDARMA

ACC® LONG 600 mg, 20 šumivých tablet

Lavekan® 80 mg, 28 měkkých tobolek

**Ušetřete
159 Kč**

**Ušetřete
275 Kč**

**Ušetřete
210 Kč**

**Ušetřete
389 Kč**

**Ušetřete
129 Kč**

**Ušetřete
75 Kč**

**Ušetřete
549 Kč**

**Ušetřete
125 Kč**

**Ušetřete
155 Kč**

**Ušetřete
159 Kč**

**Ušetřete
199 Kč**

**Ušetřete
265 Kč**

Těšíme se na Vaši návštěvu v síti lékáren společnosti Královéhradecká lékárna a.s. Nabídka platná od 2. 1. 2023 do 28. 2. 2023, nebo do vyprodání zásob.